

# 'De lofzang gaande houden'

## Beleidsplan Hervormde Gemeente Noord- en Zuidwolde 2022 - 2026



# **1. Inleiding**

## **2. Visie**

### **2.1 Roeping**

### **2.2 Profiel**

2.2.1 Kerkelijke typering

2.2.2 De kerkelijke kaart

2.2.3 Een sterkte-zwakte analyse

### **2.3 Missie**

## **3. Organisatie**

3.1 Klimaat

3.2 Leiding

3.3 Structuur

3.4 Kerntaken ambtsdragers

## **4. Beheer**

4.1 Bestaande situatie

4.2 Geldwerving

## **5. Communicatie**

## **6. Samenwerking met andere gemeenten en kerkgenootschappen**

6.1 Oecumenische samenwerking

6.2 Samenwerking binnen de Ring.

6.3 Samenwerking binnen de Classis.

## **7. Beleidsvoornemens**

## **8. Bijlagen**

# 1. Inleiding

De kerkorde bepaalt dat de kerkenraad telkens voor een periode van vier jaar een beleidsplan opstelt (ordinantie 4-8-5). Maar ook zonder dit voorschrift is het wenselijk dat de kerkenraad in een plan vastlegt wat de speerpunten zijn in de komende jaren.

Het nadenken en werken aan zo'n plan dwingt de kerkenraad om een wat ander perspectief dan gebruikelijk in te nemen. Hoe ziet de gemeente er over pakweg vijf jaar uit? Waar willen we naartoe? Met deze visie als leidraad weten we ons de komende jaren geruggensteund in onze besluitvorming over de langere termijn.

Dit beleidsplan is gebaseerd op gesprekken in de kerkenraad over de fundamentele kwesties waar de Hervormde Gemeente Noordwolde-Zuidwolde nu en in de nabije toekomst mee te maken heeft. Tevens zijn de resultaten van gemeente-raadplegingen en individuele gesprekken met gemeenteleden meegenomen in de overwegingen.

In 1 Korintiërs 12 spreekt Paulus over de diversiteit in de gemeente (verschillende gaven en taken, maar één Heer). Er is ook een diversiteit aan mensen en ideeën binnen onze gemeenschap, maar samen hebben we de opdracht 'kerk' te zijn. Onze uitdaging is om in het beleidsplan een richting te kiezen voor de komende jaren, maar tegelijk ook ruimte te bieden aan de verschillen in beleving tussen gemeenteleden. En daarmee onze gemeente een kerk te laten zijn die past bij zijn geschiedenis en huidige leden. Relevant en van deze tijd!

De kerkenraad van de Hervormde Gemeente Noordwolde-Zuidwolde, heeft na de leden van de gemeente in de gelegenheid gesteld te hebben hun mening over het beleidsplan kenbaar te maken, dit beleidsplan vastgesteld op

Dhr. G. van der Starre, preses

Mevr. F.J.M. van der Zee, scriba

## 2. Visie

De visie van de gemeente is richtinggevend voor haar beleid en activiteiten. Letterlijk betekent het woord 'visie' je kijk op iets. Zo zien wij het. Het is verwant aan de woorden 'visioen' en 'vergezicht' en krijgt daarmee een Bijbelse lading die te maken heeft met toekomstverwachting. Visie is het verbinden van de roeping, de context en het profiel van de gemeente, om zo een beeld te schetsen van de gemeente in de (nabije) toekomst.

### 2.1 Roeping

*"De lofzang die hier al zoveel eeuwen klinkt, willen we gaande houden."*

Het besef dat de Middeleeuwse Kerk in Zuidwolde en de Dorpskerk in Noordwolde al eeuwenlang bijzondere plekken zijn, leeft sterk zowel binnen de geloofsgemeenschap als in de dorpskernen rondom deze kerken. Dat erfgoed en de lofzang tot God in stand houden beschouwt de gemeente als haar historische roeping. Hierbij klinkt in ons achterhoofd het zinnetje uit Psalm 22: 'o God die Heilig zijt en troont op lofgezangen'.. (Psalm 22 berijmde versie). Dit veronderstelt een geloofsgemeenschap met de Bijbel als inspiratiebron.

We willen ervoor zorgen dat de beide dorpskerken plekken van inspiratie blijven, en daartoe willen we de kerk open en gaande houden in al zijn facetten: de kerk als een plek van bezinning en stilte, voortkomend uit de christelijke spiritualiteit.

Daarbinnen wil de Hervormde Gemeente Noordwolde-Zuidwolde een open gemeenschap zijn, waar ruimte is en iedereen zich welkom voelt. De gastvrijheid en openheid worden gevoed door een niet-dogmatische uitleg van de Bijbelse verhalen. De liefde van God voor alle mensen en de vrijheid van het evangelie geven daarbij richting en motiveren ons tot bezinning en handelen.

Wij geloven in God, die bron is van het goede en die zich in de Bijbel laat zien als de God van Israël, God van bevrijding, van nieuwe schepping, van vrede en van liefde. Wat dat kan betekenen in het alledaagse leven zien wij in het leven van Jezus van Nazareth. In zijn woorden en daden ontdekken wij wie God voor ons wil zijn.

Wij geloven dat ieder mens er mag zijn en dat we geroepen worden om er voor elkaar te zijn. De weg die de Bijbel ons aanreikt, is een weg naar een nieuwe werkelijkheid, een andere en betere wereld: niet meer leven voor onszelf alleen, maar leven voor elkaar.

Dat betekent dat we onszelf ook steeds de vraag stellen hoe deze wereld anders kan en anders moet. Wat is ons antwoord hier en nu, op de grote verdeeldheid in de wereld, op eenzaamheid, op armoede, op discriminatie, op geweld, op verdriet, ver weg, maar ook dichterbij - soms al in ons dorp? Hoe wordt, om het in Bijbelse woorden te zeggen, de dorre woestijn waarin zoveel mensen leven tot een bloeiende tuin? Wij geloven dat de liefde waarin Jezus ons in die vraag is voorgegaan de grootste scheppingskracht en inspiratiebron is die er bestaat en daarin voor ons het navolgen waard!

Kortom.... we geloven. Maar dat is wel een zoekend geloven. We staan in de traditie waarin we geboren zijn, maar zoeken hier en nu ook de ontmoeting met mensen met andere inspiraties, gelovig of niet gelovig. In die ontmoeting vinden we elkaar als mens en kunnen we ook groeien in het geloof dat wij delen als geloofsgemeenschap en in ons eigen persoonlijk geloof en leven.

## 2.2 Profiel

De Protestantse Kerk in Nederland is vanouds een presbyteriaal-synodale kerk, met een sterk accent op de woordverkondiging op basis van de belijdenisgeschriften. De laatste decennia hebben de kerken die in de Protestantse Kerk gefuseerd zijn een veranderingsproces doorgemaakt: er is een sterke nadruk op de eigen verantwoordelijkheid van de gemeenteleden; verschillen in geloofsopvattingen worden steeds meer zichtbaar. In hoofdlijnen kennen we twee organisatievormen van gemeenten: de geografische en de mentale. En we kennen gemeenten in allerlei soorten en maten. We onderscheiden zes profielen:

**Het klassiek-gereformeerde profiel.** Centraal staat de woordverkondiging. Het Woord laat mensen hun nood (de zonde) kennen, maar ook hoe zij daaruit verlost kunnen worden door het werk van Christus. Er is veel aandacht voor het pastoraat. Ook de heiliging van het leven is belangrijk: de geboden als leefregel.

**Het oecumenisch-apostolaire of diaconale profiel.** Vooral zichtbaar in steden. De kerk is er voor anderen, voor de wereld, gericht op heelheid, gerechtigheid en vrede. Kernwoorden in dit model zijn: openheid, vrijheid, dienstbaarheid en solidariteit.

**Het evangelische profiel.** De nadruk ligt op persoonlijke bekering en wedergeboorte. Uitgangspunt voor het dagelijks leven is de persoonlijke relatie met God in de ontmoeting met Jezus Christus. Er is veel aandacht voor bijbelstudie en ontmoeting in kleine groepen. De nadruk ligt op het 'ambt van alle gelovigen'. Er is een eigen 'evangelische' liedbundel.

**Het conciliaire profiel.** De kerk is een zoekgemeenschap. Deze staat een open en plurale leergemeenschap voor, met volop ruimte voor communicatie en dialoog. Geloven als zoektocht. Er is een veelheid aan geloofsuitingen, zoals ook de bijbel een verzameling is van zeer uiteenlopende geloofsgetuigenissen.

**Het liturgisch profiel.** De viering staat in dit model centraal. De werkwoorden vieren- leren-dienen-delen zijn nadrukkelijk met elkaar verbonden, maar wel in deze volgorde. Er is veel aandacht voor de functie van het kerkgebouw.

**Het profiel van 'Kerk met een aanbod'.** De dominee is beschikbaar voor leden en niet- leden. De kerk als dienstverlenend instituut, waarbij de behoeften van mensen centraal staan. Dat betekent begeleiding bij overgangs- en crisissituaties en bijvoorbeeld aandacht voor zoekers naar zingeving.

### **2.2.1 Kerkelijke typering**

In een enquête (2018-2019) onder gemeente leden naar de profielen hierboven herkennen zij zich naast in het 'liturgische profiel' ook in het conciliaire profiel en in het profiel van 'kerk met een aanbod'. Dat is ook logisch: geen enkele gemeente zal alleen maar kenmerken van één typering hebben. Een open karakter, ruimte voor verschillen en de bereidheid tot verandering behoren zeker ook tot de kenschets van de Hervormde Gemeente Noordwolde-Zuidwolde.

Als we de identiteit van de gemeente zouden moeten typeren aan de hand van de 'profielen' die gangbaar zijn binnen de Protestantse Kerk in Nederland, past liturgisch het beste bij ons.

Wij zijn een gemeente waarin liturgie een belangrijke plaats heeft, we volgen het liturgische ritme van het kerkelijk jaar. Muziek, liederen, lezingen, stilte, de preek en de gebeden maken de dienst tot een geheel. De hele gemeente heeft hier een rol in, af en toe verleent de cantorij van de gemeente haar medewerking aan een dienst. De Maaltijd van de Heer wordt ongeveer 10 keer per jaar gevierd en iedereen is daartoe uitgenodigd, zowel jong als oud.

Naast de reguliere zondagsmorgendienst zijn er ook regelmatig bijzondere diensten en vieringen in de middag of avond, cantatevespers, oecumenische avondgebeden in de advent- en veertigdagentijd, oecumenische ochtendgebeden en de liturgische vieringen in de Stille Week.

Veel diensten worden voorbereid in samenwerking met de werkgroep liturgie. De orden van dienst, die wij hebben vastgelegd in een speciale

uitgave met formats voor de eredienst, zijn gebaseerd op het 'Oecumenisch Ordinarium', dat stamt uit de vroege kerk en vorm kreeg in de lutherse en de anglicaanse traditie van de Reformatie.

De protestantse traditie is herkenbaar in de nadruk op de dienst van Schrift en Gebed, daarnaast vieren wij met regelmaat de Maaltijd van de Heer.

Ten aanzien van de lezingen volgen we waar dat past het oecumenisch leesrooster (ook wel: rooster van de Eerste Dag genoemd), maar er kan ook van afgeweken worden. Meestal gebruiken we de Nieuwe Bijbelvertaling (2004/2021) en het Liedboek – Zingen en bidden in huis en kerk (2013), maar ook hier geldt: andere vertalingen en andere liedbundels of voorstellen zijn ook veelvuldig in gebruik.

De kerkmuziek neemt in de liturgie van onze gemeente een belangrijke plaats in. Door samen te zingen ervaar je verbondenheid, en zoals Augustinus zei: "Wie zingt, bidt dubbel." Daarom hecht de gemeente ook veel waarde aan bijdragen van de cantorij en andere vormen van kerkmuziek, naast kerkorgel en piano, cantate-diensten en andere concertvormen.

Als gemeente voelen wij ons ook medeverantwoordelijk voor maatschappelijke problematiek zoals werkloosheid en armoede en de daarmee gepaard gaande sociale problematiek.

De diaconie is bestuurlijk betrokken bij het Classicaal Diaconaal Fonds Groningen-Drenthe, dat een twintigtal diaconale projecten jaarlijks ondersteunt. Gestreefd wordt samen te werken met regionale diaconieën waar het de gevolgen van de economische crisis betreft, zoals schuldhulpverlening en voedselbank. Ook zijn er contacten met Plaatselijk Belang en andere organisaties, die zich inzetten voor verbetering van de situatie van mensen die door armoede getroffen zijn.

Ook de landelijke vluchtelingenproblematiek heeft onze bijzondere aandacht. September 2017 ondertekende onze gemeente het Charter van Groningen en wordt zij diaconaal ondersteund door de INLIA-stichting, het Internationaal Netwerk van Lokale Initiatieven met Asielzoekers, een netwerkorganisatie van en voor geloofsgemeenschappen die asielzoekers en vluchtelingen in nood helpen.

De bestaande kerkelijke activiteiten staan voldoende beschreven in de maandelijkse uitgave van het gemeenteblad "Tweeklank" en op de website van de gemeente.

## 2.2.2 De kerkelijke kaart

De Hervormde Gemeente Noord- en Zuidwolde is een kleine gemeenschap, waarvan de leden vooral in de beide dorpen wonen, maar ook in de dorpen rondom en een opmerkelijk deel zelfs in plaatsen verder weg. Het aantal leden in de gemeente is zeer stabiel (95 leden) maar kwetsbaar. Niet alleen is de grootte van de gemeente relevant maar ook de gemiddelde leeftijd en de betrokkenheid. Het oudste lid is 91 jaar en de gemiddelde leeftijd 60 jaar. Een aantal gemeenteleden zijn minder actief betrokken, maar willen wel lid blijven. De kerkdiensten worden gemiddeld door 30% van de leden bezocht. Het aantal betrokken gemeenteleden is een stabiele groep. Onze gemeente bestaat uit 95 leden (peildatum 1-1-2022) Hiervan zijn er 46 belijdend lid en 28 dooplid. Daarnaast zijn geboortelieden, leden geboren uit hervormde ouders, en gastleden. Als we kijken naar de leeftijdsverdeling zien we dat de grootste groep (64 leden) valt binnen de leeftijdscategorie 61 tot 80 jaar en daarmee hebben we gelijk het probleem van de vergrijzing in beeld gebracht; zie ook het diagram hieronder.

Hervormde Gemeente Noordwolde - Zuidwolde				
(01-01-2022)				
BESCHRIJVING	LID	DOOP-	BELIJDEND	TOTAAL
		LID	LID	
+80	0	0	7	7
70-80	8	4	24	36
60-70	6	7	9	22
50-60	5	6	5	16
-50	2	9	0	13
	21	28	46	95

Ook wie niet veel inzicht heeft in statistiek kan zien dat de gemeente in de loop van de tijd steeds kleiner zal worden, tenzij er opeens veel leden bij komen, wat niet waarschijnlijk lijkt. De oorzaak ligt voor het grootste deel buiten de gemeente: er is in de hele westerse wereld al decennia een maatschappelijk-culturele trend van ontkerkelijking gaande. Deze trend vlakt nu wel af, maar een tegengestelde beweging zien we vooralsnog niet.



## **Ontkerkelijking**

Het Sociaal Cultureel Planbureau voorspelde dat in 2020 zo'n 72% van het Nederlandse volk buitenkerkelijk zal zijn – het percentage dat nu al voor de jongeren geldt. Uit onderzoek blijkt dat de oorzaak van deze afnemende kerkelijke betrokkenheid meestal niet ligt aan de bestaande kerken. Desgevraagd vindt men het geloof wel belangrijk, maar 50% van de ondervraagden mist de discipline om naar de kerk te gaan, 17% ervaart een drempel om naar de kerk te gaan, 15% geeft aan vervreemd te zijn van het Evangelie en Bijbel en wil zich er niet opnieuw in verdiepen.

## **Kerkbezoek**

Het gemiddelde aantal bezoekers in onze zondagse kerkdienst in 2018 was 35 mensen, en blijft redelijk stabiel. Hiervan waren de meeste personen gemeenteleden, incidenteel wordt de kerkdienst ook bezocht door 'gasten' van buiten. Goedbezochte diensten in 2019 waren Pasen met het paasontbijt, dat voor het eerst dit jaar werd georganiseerd door enthousiaste gemeenteleden, de verschillende cantate- en vesperdiensten het jaar door, de avondgebeden in de Veertigdagentijd, de dienst op Eeuwigheid-Zondag. Toch loopt het kerkbezoek langzaam maar zeker terug. Acht jaar geleden lag het zondagse bezoekersaantal gemiddeld bijna 10 personen hoger, waarbij opvalt dat niet het aantal gasten terugloopt, maar juist het aantal eigen leden.

### **2.2.3 Een sterkte-zwakteanalyse**

Zoals ieder bedrijf en iedere beweging of organisatie heeft ook een plaatselijke kerk sterke en zwakke punten. Het loont de moeite te proberen die op het spoor te komen, omdat het helpt om de vinger te leggen op kansen en bedreigingen. Ook binnen de klankbordgroep hebben we dit besproken; dit leidde tot de volgende observatie.

#### **De sterke kanten**

- prachtige kerkgebouwen in een schitterende, landelijke omgeving
- een ledenbestand dat vooralsnog groot genoeg is
- gezonde financiële status
- ruimdenkend, gastvrij, betrokken
- verzorgde kerkdiensten die op een gemiddelde zondag ongeveer 35, veelal vaste bezoekers trekken

- grote betrokkenheid van actieve gemeenteleden in commissiewerk, maar ook als vrijwilliger in korte projecten.
- succesvolle activiteiten buiten de eigen kerkdiensten in samenwerking met de Culturele Commissie Noordwolde, waarbij mensen 'van het dorp' betrokken zijn.

### **De zwakke kanten (knelpunten)**

- vergrijzing: voornamelijk 60+ in de kerk
- kerkelijke activiteiten worden telkens door dezelfde kleine groep actieve mensen uitgevoerd, er is een grote groep slapende/niet-actieve leden,
- grote moeite om nieuwe ambtsdragers te vinden,
- goed beheer en onderhoud van het rijke cultuur-historische bezit vraagt in verhouding veel tijd en expertise

### **Voorlopige conclusie:**

De Hervormde Gemeente Noordwolde-Zuidwolde is nog vitaal en ook taai genoeg om zelfstandig door te gaan, ook als het allemaal wat minder wordt. Sommige van de hierboven genoemde punten komen verderop nog aan bod.

## **2.3 Missie**

We hebben in dit hoofdstuk onze roeping als gemeente geformuleerd, die geplaatst en gerelateerd aan ons profiel. Dit helpt ons onze missie in een vijftal punten te beschrijven.

- *We willen in de beide dorpskerken binnen de kerkelijke gemeente de lofzang gaande houden, met respect voor het verleden en open naar de toekomst.*
- *De kerkelijke gemeente biedt ons een plek voor rust, bezinning en inspiratie; de Bijbel is daarbij onze eerste bron.*
- *Wij voelen ons thuis binnen het huidige liturgische profiel, en blijven op zoek; er is binnen de gemeente ruimte voor een veelheid aan geloofsovertuigingen en aandacht voor zoekers naar zingeving.*
- *Wij zijn kerk-voor-de-wereld: ook niet-leden, of leden van een ander kerkgenootschap dan de PKN zijn welkom bij vieringen en activiteiten. De relatie van de kerk met de omliggende dorpen blijft onze aandacht houden.*

- *Als gemeente erkennen wij een extra opdracht ten aanzien de problematiek van vluchtelingen: wij ondersteunen daartoe landelijke diaconale projecten en de activiteiten die worden ontplooid door INLIA.*

## **3. Organisatie**

### **3.1 Klimaat**

Klimaat heeft betrekking op de manier waarop we binnen de gemeente invulling willen geven aan onze missie om samen kerk te zijn. Het is lastig om dat organisatieklimaat binnen onze gemeente in een paar woorden te typeren. In het algemeen kun je zeggen dat de meesten van ons vooral gericht zijn op 'doen'. Geen grote woorden, geen beleidsplannen (zoals dit), maar gewoon aan de slag. Dat heeft als voordeel dat dikwijls veel mensen voor een korte klus te vinden zijn. En ook dat sommige mensen bereid zijn langdurig verantwoordelijkheid te dragen voor taken. Een nadeel is dat niet altijd voldoende beleidsmatig wordt gedacht: moet er iets gedaan worden, waarom en hoe dan?

Heel veel organisatorische taken worden op een bepaalde manier uitgevoerd omdat het altijd zo gegaan is: de macht der gewoonte. Soms is dat goed: het 'draaiboek' ligt vast en de klus kan geklaard worden. Een nadeel kan zijn dat vernieuwing, oog voor een andere aanpak, of inschakeling van andere mensen soms achterwege blijft.

Waarden als 'samenwerking', 'openheid' en 'vertrouwen' worden breed gedeeld. Gedrag dat we willen aanmoedigen is gericht op directe communicatie, delen van informatie en elkaar succes gunnen. We moeten meer dan voorheen denken met het oog op de toekomst en nieuwe mensen bij het werk betrekken.

### **3.2 Leiding**

De kerntaak van de kerkenraad bestaat in ieder geval uit twee aspecten: 'richting geven' en 'lopende zaken behartigen'. Hetzelfde geldt feitelijk voor de colleges van diakenen en kerkrentmeesters. De stijl van leidinggeven kan verschillen, en iedereen zal het op zijn of haar eigen wijze doen, maar het is goed beide zaken in het oog te houden. Dat is binnen een college overigens niet alleen een taak van voorzitter en secretaris, maar evenzeer een verantwoordelijkheid van de overige leden.

### **3.3 Structuur**

Wij kennen binnen de Hervormde Gemeente Noordwolde-Zuidwolde een traditionele structuur van een kerkenraad, waarbinnen vertegenwoordigd zijn de colleges van diakenen en kerkrentmeesters.

Omdat het beheer en het eigendom van de kerkelijke gemeente een aparte taak is, is daartoe een administrateur benoemd, die formeel geen deel uitmaakt van de kerkenraad, maar wel zitting heeft in de maandelijkse kerkenraadsvergaderingen, zonder stemrecht.

Daarnaast kent de gemeente een aantal werkgroepen en commissies, op het gebied van liturgie en pastoraat. Tot op heden is aan de gemeente een predikant verbonden voor 20%. De pastorie is verhuurd en is geen woon-/ werkplek voor de predikant. De predikant maakt deel uit van de kerkenraad, de werkgroep liturgie en de werkgroep pastoraat.

Tevens is aan de gemeente een aantal organisten verbonden; zij bespelen op zondag het orgel en repeteren incidenteel met de cantorij. Daarnaast hebben zij desgewenst een aandeel in de diverse overige muzikale activiteiten in onze gemeente.

De zondagse kosterstaken worden verricht door een betaalde koster; hij ontvangt hiervoor een bescheiden vrijwilligersvergoeding.

De kerkenraad bestaat minimaal uit 7 personen: 2 diakenen, 2 ouderlingen, 2 ouderlingen-kerkrentmeesters en 1 predikant. De kerkenraad kiest uit zijn midden een voorzitter (preses), een secretaris (scriba) en een 'bijzitter' (assessor).

### **3.4 Kerntaken ambtsdragers**

Het zal voor de meesten wel duidelijk zijn wat de taken zijn van de diverse ambtsdragers, maar voor alle duidelijkheid geven we een korte opsomming.

#### **Diakenen**

De diakenen maken in hun werkzaamheden de diaconale roeping van de gemeente waar: "De gemeente vervult haar diaconale roeping in de kerk en in de wereld door in dienst van barmhartigheid en gerechtigheid te delen wat haar aan gaven geschonken is, te helpen waar geen helper is en te getuigen van de gerechtigheid van God waar onrecht geschiedt" (Kerkorde artikel X.2). Naast collecteren en oog hebben voor de behoeftigen binnen de gemeente, betekent dit ook zorg dragen voor en assisteren bij het avondmaal. Het college van diakenen gaat over zijn eigen financiën.

De Diaconie heeft een eigen beleidsplan waarin heldere plannen staan hoe het in liefde omzien van de gemeente naar mensen levend in nood en onrecht, binnen en buiten onze wijkgemeente, in binnen- en buitenland, handen en voeten krijgt.

## **Ouderlingen**

Ouderlingen zijn in het bijzonder geroepen tot zorg voor de gemeente als gemeenschap, het dragen van medeverantwoordelijkheid voor de bediening van Woord en sacramenten, de herderlijke zorg en toerusting van de gemeente. Oftewel: zorgen voor het geheel, meehelpen aan de kerkdienst en (waar nodig) gemeenteleden bezoeken. In het bezoekwerk worden zij bijgestaan door de werkgroep pastoraat, die ook de groothuisbezoekavonden organiseert.

Op dit moment wordt er in de gemeente gewerkt met zgn. behoeftepastoraat. Men krijgt bezoek van predikant, ouderling of pastoraal bezoeker indien men wil en het in het verleden heeft aangegeven. Dit werkt aangezien er een trouwe groep pastorale bezoekers is, die zijn/haar eigen adressen bezoeken, niet meer en niet minder, vaak omdat men een band heeft of omdat men bekend is met elkaar.

In dit huidige systeem worden met name de betrokken leden en/of niet-leden bezocht, omdat een aantal mensen destijds heeft aangegeven geen bezoek te willen ontvangen.

Er vindt ook 'spontaan pastoraat' plaats door gemeenteleden onderling, doordat de gemeente klein is en men elkaar vaak goed kent.

Van tijd tot tijd wordt gekeken of de ledenlijst nog actueel is. Aan mensen die langere tijd geen enkele betrokkenheid hebben getoond wordt gevraagd of zij nog ingeschreven willen staan.

## **Ouderlingen-kerkrentmeesters**

Ouderlingen-kerkrentmeesters zijn in het bijzonder geroepen tot de verzorging van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente. Dus: beheer geld en goederen, Kerkbalans, contracten, verhuur, pacht, betalingen, begroting en jaarrekeningen, et cetera.

## **Predikant**

De predikant is in het bijzonder "geroepen tot de bediening van Woord en sacramenten, de verkondiging van het woord in de wereld, herderlijke zorg en het opzicht en het onderricht en de toerusting" (Kerkorde artikel V.3). Oftewel: leiden kerkdiensten, naar buiten treden namens de kerk, bezoekwerk, crisispastoraat, groothuisbezoeken. De predikant is ambtshalve lid van de werkgroepen pastoraat en liturgie van onze gemeente, en participeert waar mogelijk in de vergaderingen van de kerkenraad. Tevens wordt hij/zij uitgenodigd voor de vergaderingen van de werkgemeenschap van predikanten in de ring Winsum.

## 4. Beheer

### 4.1 Bestaande situatie

Het onroerend goed wordt beheerd door de kerkrentmeesters, aangevuld dooreen daartoe benoemde en betaalde administrateur zoals in de vorige paragraaf beschreven.

Op dit moment zijn er officieel twee ouderling-kerkrentmeesters; zij maken q.q. ook deel uit van de kerkenraad, die formeel de grote besluiten van de kerkrentmeesters (begroting, jaarrekening e.d.) moet goedkeuren.

### 4.2 Geldwerving

De gemeente verwerft geld op verschillende manieren. Enkele mogelijkheden kunnen beter worden benut.

- De exploitatie van het onroerend goed is hiervoor al besproken. Bij goed beheer levert dit jaarlijks rendement op.
- Daarnaast noemen we expliciet de verhuur van kerk en orgel. De bezetting buiten het eigen gebruik is nu spaarzaam. Meer verhuur zou een aardige inkomstenbron kunnen betekenen. Nadeel is wel dat het 'managen' van grotere verhuur weer meer werk voor vrijwilligers oplevert, terwijl de gemeente het nu maar nét klaarspeelt met het bestaande aantal vrijwilligers. Denk aan de praktische consequenties: sleutelbeheer, verwarming, koffie/thee, inrichting, apparatuur/hulpmiddelen, schoonmaken, opruimen, afwassen.
- Collectegelden. Deze worden fysiek ingezameld tijdens de kerkdienst. Tevens wordt het rekeningnummer van de diaconie regelmatig genoemd, zodat kerkleden ook digitaal geld kunnen overmaken.
- Actie Kerkbalans. De jaarlijkse inspanningen om mensen te wijzen op de noodzaak om onze kerk met een jaarlijkse financiële bijdrage ('levend geld') in stand te houden, draagt bij aan een financieel gezonde gemeente. Het blijft van belang om dit jaarlijks te herhalen en de urgentie te onderstrepen. De jaarlijkse bijdrage voor vijf jaar vastleggen als 'periodieke gift' maakt het gehele bedrag aftrekbaar en maakt daardoor wellicht een hogere bijdrage mogelijk.
- Legaten en erfstellingen. De landelijke kerk biedt informatiemateriaal aan waarin de mogelijkheden om de kerk via een legaat of erfstelling op te nemen in het testament wordt uitgelegd. Deze mogelijkheid wordt van tijd tot tijd onder de aandacht van leden gebracht, in alle zorgvuldigheid.

- De mogelijkheden om bij het beheer en de organisatie van activiteiten gebruik te maken van subsidiemogelijkheden en schenkingen uit allerlei fondsen worden goed benut.

- de Paul en An Moermanstichting verhuurt het orgel aan organisten.



## 5. Communicatie

De gemeente probeert haar leden en belangstellenden zo goed mogelijk te informeren met behulp van:

- de gemeentegids van de Hervormde Gemeente Noordwolde-Zuidwolde
- Tweeklank, het kerkblad van de Hervormde Gemeente Noord- en Zuidwolde waarin actuele informatie staat over de diensten, het pastoraat, het diaconaat, het leerhuis en dergelijke. Hierop moet men geabonneerd zijn. Het blad wordt via de mail verzonden, en uitgeprint voor diegenen die hebben aangegeven het blad liever op papier te willen lezen. De Tweeklank is ook te downloaden op onze website.
- Website [www.hgnoord-zuidwolde.nl](http://www.hgnoord-zuidwolde.nl), waarop veel over de gemeente te vinden is en in ieder geval de activiteiten voor de komende vier weken staan aangegeven.
- Vitrinekastje aan de buitenmuur van de kerk, waarin het rooster hangt van de eerstvolgende diensten en overige activiteiten.
- Huis-aan-huisbladen /flyers, waarin de diensten staan aangekondigd en soms een artikel om een bijzondere dienst of leerhuisavond onder de aandacht te brengen.
- De kerkdiensten en activiteiten van de gemeente worden ook vermeld in de Groninger Kerkbode.

Communicatie is essentieel voor het bestaan van de gemeente. We dienen ervoor te zorgen dat deze niet te veel intern gericht is: de inhoud moet altijd ook uitnodigend zijn voor geïnteresseerde buitenstaanders. De vele kanalen die nu gebruikt worden zijn nodig en toch soms nog onvoldoende. Moderne mensen (en die hebben we ook binnen de gemeente) doen veel digitaal. We kunnen onmogelijk alle moderne media (Facebook, Twitter, Instagram e.d.) bedienen, maar een (email)nieuwsbrief zou wellicht een welkome aanvulling zijn. De Moerman Stichting is wel aanwezig op Facebook.

## **6. Samenwerking met andere gemeenten en kerkgenootschappen**

### **6.1 Oecumenische samenwerking**

In de plaatselijke gemeente Zuidwolde is in de loop der jaren een goede maar zakelijke verstandhouding opgebouwd met de (van origine gereformeerde) PKN-gemeente van de Ontmoetingskerk.

Alle kerkdiensten in de Hervormde Gemeente Noordwolde-Zuidwolde hebben overigens de intentie oecumenisch van aard te zijn, ook de diverse liturgische formats voor de eredienst nodigen daartoe uit. Binnen de gemeente Noord- en Zuidwolde zijn op dit moment geen andere kerkgenootschappen.

Doordat beide gemeente een predikant delen, is er samenwerking ontstaan met de Kloosterkerkgemeente in Ten Boer

### **6.2 Classicale samenwerking**

De Hervormde Gemeente Noordwolde-Zuidwolde participeert binnen de ring Winsum in de Classicale Vergadering Groningen-Drenthe van de Protestantse Kerk.

De ring is bedoeld als een ontmoetingsplek in de regio, waarbinnen gemeentes elkaar kunnen steunen en sterken. We houden in onze gemeente de ogen open voor samenwerking met naburige gemeente, waar dat mogelijk en vruchtbaar is.

## 7. Beleidsvoornemens

Het is gemakkelijk om aan het eind van zo'n verhaal een lange opsomming te geven van wat beter moet en we anders gaan doen. Te gemakkelijk, omdat papier geduldig is en er feitelijk bij het goedkeuren van een beleidsplan geen andere situatie is ingetreden. Daarom willen we ons hier beperken tot slechts vijf punten als leidraad voor toekomstig beleid. Het zal duidelijk zijn dat al die andere zaken waarvan we vastgesteld hebben dat het anders of beter kan ook van belang blijven.

1. We houden de lofzang in onze gemeente gaande en hechten grote waarde aan een zorgvuldige liturgie. (§ 2.1 en 2.2.1)
2. We aanvaarden uitdrukkelijk de opdracht waarvoor we ons gesteld zien: kerk-voor-de-wereld te zijn. Daarbij richten we ons zowel op de dorpsgemeenschappen dichtbij als op de vragen en noden van de wereld om ons heen. Met name vragen we aandacht voor de problematiek van vreemdelingen en asielzoekers. (§ 2.2.1 en 2.3).
3. We blijven binnen de gemeenschap werken aan een sfeer van openheid en vertrouwen en kiezen voor directe communicatie en het delen van informatie (§ 3.1).
4. We zijn een kleine gemeente en daardoor kwetsbaar. Het kerkenwerk wordt door een (zeer) kleine groep mensen gedragen. De komende jaren zullen we ons als gemeente moeten beraden over de vraag hoe we onze toekomst zien.
5. De gemeente blijft waar mogelijk in gesprek met haar buurgemeenten (bijvoorbeeld PKN-zustergemeente in Zuidwolde, Kloosterkerkgemeente Ten Boer) over de mogelijkheden tot gezamenlijk 'kerkenwerk', waar dat bijdraagt aan onze gezamenlijke roeping om 'de lofzang gaande te houden'.

# 8. Bijlage

## Financieel overzicht

Rekening	Werkelijk 2019	Werkelijk 2020	Werkelijk 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
baten onroerende zaken	33.069	33.339	29.061	30.250	31.750	33.250	34.750	34.750	34.750
baten uit rente	23	5	-8	-10	-	-	-	-	-
Opbrengsten levend geld	15.045	14.104	16.489	13.400	13.400	13.400	12.900	12.900	12.900
			-						
Totaal baten	48.138	47.448	45.541	43.640	45.150	46.650	47.650	47.650	47.650
Kosten kerkelijke gebouwen	13.109	10.729	8.508	13.950	13.950	13.950	13.950	13.950	13.950
Kosten overige eigendommen afschrijvingen			393	500	500	500	500	500	500
Pastoraat	20.358	17.813	14.894	19.450	20.000	21.500	23.000	23.500	24.000
Lasten kerkdiensten	1.440	604	744	1.700	1.700	1.700	1.700	1.700	1.700
Contributies	1.943	2.054	2.195	2.200	2.200	2.200	2.200	2.200	2.200
Salarissen en vergoedingen	11.350	10.778	10.620	12.500	12.500	12.500	12.500	12.500	12.500
Kosten beheer	1.684	1.645	1.549	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
Bankkosten	193	179	152	300	300	300	300	300	300
Totaal lasten	50.077	43.801	39.055	52.100	52.650	54.150	55.650	56.150	56.650
Saldo baten - lasten	-1.939	3.647	6.486	-8.460	-7.500	-7.500	-8.000	-8.500	-9.000